

**“MAROMIYLIK” DASTURI – OILAVIY QADRIYATLARNI MUSTAHKAMLASH VA
IJTIMOIY BARQARORLIKNI TA’MINLASH OMILI**

Muallif:

***Do`stlik tuman axborot-kutubxona
markazi Axborot bibliografiya xizmati rahbari
Rahimova Munira Alimovna +99 894 194-84-37***

Annotatsiya

Ushbu maqolada mamlakatimizda amalga oshirilayotgan “Maromiylik” dasturining mazmun-mohiyati, uning to‘y va oilaviy marosimlarni ixcham, tartibli hamda milliy qadriyatlar asosida tashkil etishdagi ahamiyati tahlil qilingan. Shuningdek, dasturning aholi turmush farovonligiga, yosh oilalarning iqtisodiy barqarorligiga va jamiyatda sog‘lom ma’naviy muhitni shakllantirishga qo‘shayotgan hissasi ilmiy-nazariy jihatdan yoritilgan.

Kalit so‘zlar: maromiylik, to‘y madaniyati, ixchamlilik, isrofgarchilik, ijtimoiy meyor, oilaviy tantana, ma’naviyat.

Kirish

Har bir xalqning milliy qadriyatlari, urf-odat va an‘analari uning ma’naviy qiyofasini belgilaydi. O‘zbek xalqi azaldan mehmondo‘stligi, bag‘rikengligi va marosimlarga bo‘lgan alohida ehtiromi bilan ajralib turadi. Biroq ayrim hollarda to‘y va boshqa oilaviy marosimlarni ortiqcha dabdaba bilan o‘tkazish holatlari aholi turmushiga salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin.

Shu nuqtai nazardan, “Maromiylik” dasturi to‘y va oilaviy marosimlarni ixcham, maqsadli va oqilona tashkil etish orqali aholining iqtisodiy manfaatlarini himoya qilish, milliy qadriyatlarni asrab-avaylash hamda sog‘lom ijtimoiy muhitni shakllantirishga qaratilgan muhim tashabbus hisoblanadi. Maromiylik – bu har qanday ishni meyor va tartib asosida, isrofgarchilikka yo‘l qo‘ymagan holda amalga oshirish tamoyilidir. U inson hayotining barcha sohalarida, ayniqsa oilaviy munosabatlar va marosimlarda muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur tushuncha uch asosiy tamoyilga asoslanadi:

To‘y va marosimlar xalqimizning ko‘p asrlik an‘analarini aks ettiruvchi muhim ijtimoiy voqelik hisoblanadi. Biroq ularni ortiqcha xarajatlar bilan o‘tkazish ayrim oilalar uchun iqtisodiy qiyinchiliklarni keltirib chiqarishi mumkin. Maromiylik dasturi ana shunday holatlarning oldini olishga xizmat qiladi. Maromiylik dasturini hayotga tatbiq etish quyidagi ijobiy natijalarni ta‘minlaydi:

aholi o‘rtasida tejamkorlik madaniyatini shakllantiradi;

yosh oilalarning ortiqcha qarzdorlikka botishining oldini oladi;

oilaviy munosabatlarni mustahkamlaydi;

milliy urf-odatlarning asl mohiyatini saqlab qoladi;

jamiyatda kamtarlik va ma‘naviy yetuklik fazilatlarini qaror toptiradi.

Bugungi kunda ayrim oilalar farzandlarining to‘yini o‘tkazish uchun katta miqdorda qarz olishga majbur bo‘layotgan holatlar uchrab turadi. Bu esa keyinchalik oilaning iqtisodiy ahvoriga salbiy ta‘sir ko‘rsatishi mumkin. Maromiylik tamoyillariga amal qilish esa bunday muammolarni kamaytirishga xizmat qiladi. O‘zbek xalqining

ma'naviy merosida kamtarlik, meyorga rioya qilish va isrofdan qaytish kabi fazilatlar alohida o'rin tutadi. Buyuk mutafakkirlarimiz ham insonni hayotning barcha jabhalarida meyorini saqlashga chaqirganlar. Maromiylik dasturi ana shu milliy va ma'naviy qadriyatlarning zamonaviy ifodasi bo'lib, yosh avlodni oqilona hayot tarziga o'rgatishda muhim ahamiyat kasb etadi. Dasturning keng targ'ib qiladi. Maromiylik g'oyalarini aholi orasida keng targ'ib qilishda ziyolilar, yozuvchilar, shoirlar, imom-xatiblar, mahalla faollari va targ'ibot guruhlarining o'rni beqiyosdir. Ular tomonidan o'tkazilayotgan uchrashuvlar, davra suhbatlari va ma'rifiy tadbirlar aholi ongida ushbu dasturning ahamiyatini yanada chuqur anglashga yordam beradi. Ayniqsa, yoshlar bilan ishlashda maromiylik g'oyalarini oilaviy qadriyatlar, ma'naviy tarbiya va iqtisodiy savodxonlik bilan uyg'un holda tushuntirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, "Maromiylik" dasturi mamlakatimizda oila institutini mustahkamlash, aholi turmush darajasini yaxshilash va milliy qadriyatlarni asrab-avaylashga qaratilgan muhim ijtimoiy tashabbusdir. To'y va oilaviy marosimlarni ixcham, mazmunli va tartibli tashkil etish nafaqat iqtisodiy samaradorlikni ta'minlaydi, balki jamiyatda sog'lom ma'naviy muhit shakllanishiga ham xizmat qiladi. Shu bois har bir fuqaro maromiylik tamoyillariga amal qilishi va uni keng targ'ib etishda faol ishtirok etishi maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2023.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining oila institutini mustahkamlash va ma’naviy-ma’rifiy ishlar samaradorligini oshirishga oid farmon va qarorlari.

2.Karimov I.A. Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma’naviyat, 2008.

3.Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. – Toshkent: O‘zbekiston, 2021.

4.Ma’naviyat asoslari: o‘quv qo‘llanma. – Toshkent: Ma’naviyat, 2022.

5.Oila psixologiyasi va ma’naviyati bo‘yicha ilmiy maqolalar to‘plami. – Toshkent, 2023.

***Muallif: Do`stlik tuman axborot-kutubxona
markazi Axborot bibliografiya xizmati rahabari
M.Rahimova***